

LÆRERVEJLEDNING

TEKSTILER OG DESIGN, 4.-9. KLASSE

1

Kontakt virksomheden
Se guide på side 2

2

Gennemfør undervisningsforløb
Se lektionsplan

PÅ SKOLEN

VIRKSOMHEDSBESØG

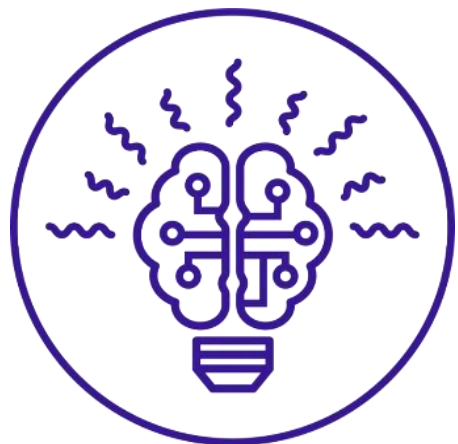
PÅ SKOLEN

3

Send afslutningsmail til virksomheden med
kopi til kontakt@aabenvirksomhed.dk

INDHOLD

Guide til samtalen med virksomheden	2
Baggrundsmaterialer.....	3
Fælles Mål og Synlige Mål.....	6
Arbejds miljø, overenskomster, forsikringer og lignende.....	10
Hvad er Åben Virksomhed?.....	11

Materialet er udviklet af
Josefine Toft, Håndværk og design lærer og DA Åben
Virksomhed

Guide til samtalen med virksomheden

1. Undersøg forløbets længde og find et ønsket tidsrum for besøg på virksomheden.
2. Tjek virksomhedens hjemmeside for at orientere dig om, hvad virksomheden laver.
3. Kontakt virksomhedens kontaktperson, og koordiner forventninger til forløbet, herunder:
 - Aftal en dato for besøget
 - Hvor mange elever deltager?
 - Hvornår og hvor mødes I?
 - Hvem tager imod jer, når I kommer?
 - Er der specielle krav til påklædningen, og er der regler, som eleverne bør kende til?
 - Er der specielle begreber, eleverne skal kende, når de kommer? Hvis ja, spørg efter en liste med disse.
 - Aftal gerne en rollefordeling under besøget, f.eks. at det er virksomhedsrepræsentanten, der som hovedregel fører ordet, men at du som lærer supplerer og agerer som medlærer.
 - Bekræft programmet og tal om opgaven, eleverne skal arbejde med på besøget (se ”Lektioner på virksomheden”).
4. Aftal eventuel en opfølgning tættere på besøgsdatoen

Baggrundsmaterialer

I undervisningsforløbet ”Tekstiler og design” til 4.-9. klasse (forløbet kan både bruges i det obligatoriske fag og valgfaget), skal eleverne lære om tekstiler og materialevalg. Forløbet er opbygget efter en designproces, hvor eleverne skal producere deres egen idrætspose ved at bl.a. at undersøge, konkretisere, konstruere og forbedre.

Engineering-model

Undervisningsforløbet er didaktisk bygget op efter den såkaldte ”engineering-model”, som træner eleverne i at arbejde virkelighedsnært og anvendelsesorienteret. Fremgangsmåden, hvis faser er markeret i lektionsplanen med lilla overskrifter, er uddybet i herunder og er inspireret af didaktikken ”[Engineering i skolen](#)”. Du kan vurdere, hvor meget du vil fortælle eleverne om engineering-modellen, så de er bevidste om arbejdsmetoden eller blot følge faserne i forløbets opbygning.

Forstå udfordringen: Denne fase skal give eleverne en forståelse for, hvorfor de laver opgaven. Hvilken udfordring er det som skal løses? Eleverne skal beskrive udfordringen med egne ord. Forståelsen af udfordringen sætter samtidig mål og rammer for det kommende arbejde.

Undersøg: I denne fase indhenter eleverne information og den viden, som de har brug for. Her kan man f.eks. bruge biblioteket, internettet, interviews, og andre undersøgelser.

Få ideer: I denne fase skal eleverne bruge den indhentede information og viden til at genere idéer til at løse udfordringen. Det kan faciliteres gennem fælles brainstorms eller gennem hurtigskrivning, hvor man skriver alt man tænker på, ned på et stykke papir.

Udvælg: I denne fase skal eleverne udvælge den idé, de vil arbejde videre med. Eleverne skal konkretisere idéen og lave det endelige design, vælge materiale og redskaber eller en prototype.

Fremstille: I denne fase skal eleverne virkeliggøre deres udvalgte idé, og lave produktet med valgte materialer og redskaber.

Forbedre: I denne fase skal eleverne teste og indsamle feedback på deres produkt og designforslag. Aktiviteterne skal hjælpe til at vurdere løsningsforslaget/produktet de har lavet. Måske er der brug for rettelser og videreudvikling?

Præsentere: Eleverne afslutter med at præsentere deres produkt eller idé og hvilke overvejelser om designprocessen og valg, der er truffet undervejs.

Baggrundsviden til undervisningen

Uddannelser og Job:

- Link til jobs i med fokus på tekstil:
https://www.ug.dk/search/tekstil?f%5B0%5D=search_tabs%3AJob

Bæredygtighed:

- FN's verdensmål 12: Ansvarlig forbrug og produktion:
<https://www.verdensmaalene.dk/maal/12>
- Om bæredygtighedsbegrebet: <https://dac.dk/wp-content/uploads/2017/10/Hvad-er-b%C3%A6redygtighed.pdf>
- Hvor bæredygtig et materiale er påvirkes af mange forskellige faktorer. Fra Teknologipagtens rapport ”Bæredygtige materialer” fremgår disse faktorer i afvejningen af materialers miljøvenlighed:
 - produktets levetid
 - produktets miljømæssige karakteristika
 - produktets brugervenlighed
 - produktets sikkerhed
 - eksisterende substitutionsmuligheder
 - eksisterende affaldsbortskaffelsesordninger
 - lokale forhold for produktion, forbrug og affaldsbortskaffelse; og
 - muligheder for genbrug af kasserede produkter

Inspiration til symønstre og syning

- Video om fremgangsmåde til en simpel mulepose:
<https://www.youtube.com/watch?v=v6qSOWtdoFc>
- Mønster og vejledning til pose:
<https://www.stofogstil.dk/gratis-moenstre/indkoebstnet?RaptorItemClick=True>
- Mønster og vejledning til pose med dekoration:
<https://www.familiejournal.dk/haandarbejde/syopskrifter/stofpose-med-dekoration>
- Vejledning til gymnastikpose med snoretræk:
<http://mettesnoerklerier.blogspot.com/2012/11/diy-rygsk.html>
- Vejledning til rygsæk i vinyl: <http://susanne-gustafsson.dk/sy-selv-den-uundvaerlige-rygsaek/>

Fælles Mål og Synlige Mål

Håndværk og design efter 6. klasse

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål 	
Håndværk <i>Materialekendskab</i> Eleven kan forarbejde materialer i forhold til produktets form, funktion og udtryk.	Materialekendskab	
	Eleven kan skelne mellem bløde og hårde materials anvendelsesmuligheder.	Eleven har viden om bløde og hårde materials anvendelsesmuligheder.
	Materialeforarbejdning	
	Eleven kan forarbejde bløde og hårde materialer efter instruktion.	Eleven har viden om enkel materialeforarbejdning.
Design Eleven kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.	Produktrealisering	
	Eleven kan fremstille egne enkle produkter efter egne idéer.	Eleven har viden om funktion i relation til udførelsen af produktet.

Synlige mål

Når forløbet er gennemført:

- kan jeg kende forskel på forskellige typer af tekstil og bløde materialer
- kan jeg lave et symønster
- kan jeg sy efter et symønster
- kan jeg sy noget, som jeg selv har fået idéen til

Håndværk og design efter 9. klasse

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål 	
Håndværk <i>Materialekendskab</i> Eleven kan forarbejde materialer i forhold til produktets form, funktion og udtryk.	Materialekendskab	
	Eleven kan skelne mellem materialekvaliteter.	Eleven har viden om naturlige, forarbejdede og syntetiske materials opbygning.
	Eleven kan selvstændigt foretage materialevalg under hensyntagen til ressourcebevidsthed og bæredygtighed.	Eleven har viden om kriterier for kvalitetsvurdering af materialer
Design Eleven kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.	Produktrealisering	
	Eleven kan fremstille produkter efter ideer med inspiration fra hverdagsliv.	Eleven har viden om form og funktion i udførelse af produkt.
	Eleven kan fremstille komplicerede produkter efter ideer fra hverdagsliv, kulturer og tidsperioder.	Eleven har viden om sammenhæng mellem form, funktion og æstetik
	Evaluering	
	Eleven kan evaluere egen designproces og eget produkt ud fra designidé.	Eleven har viden om kriterier for proces- og produktevaluering.

Synlige mål

Når forløbet er gennemført:

- kan jeg kende forskel på forskellige typer af tekstil og bløde materialer
- kan jeg vælge mellem bløde materialer i forhold til bæredygtighed
- kan jeg sy noget, som jeg selv har fået idéen til
- kan jeg give feedback på det jeg har designet og syet

Uddannelse og job efter 6. klasse

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål	
Personlige valg Eleven kan beskrive sammenhænge mellem personlige mål og uddannelse og job.	Mine muligheder	
	Eleven kan beskrive forskellige menneskers karriereforløb.	Eleven har viden om variation af karriereforløb.
Fra uddannelse til job Eleven kan beskrive sammenhæng mellem uddannelser og job.	Fra uddannelse til job	
	Eleven kan beskrive sammenhæng mellem skolegang og senere uddannelse og job.	Eleven har viden om krav i forskellige uddannelser og job.
	Uddannelse og jobkendskab	
	Eleven kan beskrive uddannelser og job inden for brancheområder.	Eleven har viden om uddannelser, job og brancher.

Uddannelse og job efter 9. klasse

Kompetenceområder og kompetencemål	Færdigheds-/vidensområder og mål	
Personlige valg Eleven kan beskrive sammenhænge mellem personlige mål og uddannelse og job.	Mine muligheder	
	Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder.	Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger.
Fra uddannelse til job Eleven kan beskrive sammenhæng mellem uddannelser og job.	Fra uddannelse til job	
	Eleven kan redegøre for mulige sammenhænge mellem uddannelse og job.	Eleven har viden om uddannelsesveje og senere jobmuligheder lokalt, nationalt og internationalt.
	Uddannelse og jobkendskab	
	Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri.	Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri.

Synlige mål i Uddannelse og job

Når forløbet er gennemført:

- kan jeg beskrive et job på en mode- eller tekstilvirksomhed

Gennem forløbet møder eleverne personer, der arbejder på en mode- eller tekstilvirksomhed, og de vil stifte bekendtskab med mulige uddannelsesbaggrunde og karriereveje indenfor denne branche. Når eleverne møder medarbejderne og hører om deres uddannelser, så bidrager forløbet også til det timeløse fag Uddannelse og Job, som skal ind i undervisningen på alle klassetrin.

Hvis du sammen med undervisningsforløbet og virksomhedsbesøget vil arbejde videre med faget uddannelse og job, kan du finde inspiration på EMUs hjemmeside: [EMU Uddannelse og job](#). Her kan eleverne lære mere om emner som uddannelsesvalg, karriere, arbejdsliv og fritidsjob. Der er meget til de ældste, men der er også noget til de yngste.

Arbejds miljø, overenskomster, forsikringer og lignende

- Når undervisningen flyttes ud på en virksomhed, gælder der de samme regler for eleverne, som når de er på skolen, og det er skolen og lærerne, der har ansvaret for eleverne, når de er på virksomheden. Virksomhedsrepræsentanten hjælper læreren med at sikre, at eleverne kender reglerne på virksomheden, og at virksomhedsbesøget foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- At skolen har ansvaret i forbindelse med et virksomhedsbesøg, betyder i praksis, at det er læreren, der har ansvaret for eleverne samt pligt til at føre tilsyn med eleverne, når de opholder sig på virksomheden. Hvis der indgår praktiske øvelser i forbindelse med virksomhedsbesøget, sørger læreren for, i samarbejde med virksomhedsrepræsentanten, at eleverne får tilstrækkelig oplæring og instruktion i at udføre de praktiske øvelser sikkert og forsvarligt.
- Det bemærkes, at skolen og læreren har en skærpet tilsynsforpligtelse, når undervisningen foregår i lokaler og på steder, som rummer særlige risikomomenter, eller hvis der er givet særlige sikkerhedsforskrifter eller lignende.
- Læs vejledningen her: [Åben Skole - Virksomhedsbesøget](#).

Hvad er Åben Virksomhed?

Åben Virksomhed bygger bro mellem skoler og virksomheder, dels for at gøre undervisningen mere virkelighedsnær, dels for at vise børn og unge nogle af de mange muligheder, der er i de danske virksomheder. Ved at samarbejde med en virksomhed om undervisningen, får eleverne et hands-on-indtryk af, hvordan det, de lærer i klassen, hver dag bruges i verden omkring dem.

Det giver eleverne en almen viden om det samfund, de indgår i. Derudover giver det måske nogle elever lyst til at lære mere om lige netop det fag, der arbejdes med, og måske engang vælge en uddannelse inden for området. Det er positivt for den enkelte elev, fordi de får viden om hvilke muligheder, der findes for dem i fremtiden.

Det er også positivt for virksomhederne, der efterspørger medarbejdere med kompetencer inden for håndværk, design og innovation. Virksomhederne stiller sig også til rådighed, fordi de ved at indgå i undervisningen kan være med til at give børn og unge en faglig begejstring for netop deres eget fag.

God fornøjelse med forløbet og tak fordi I vil være med til at bygge bro mellem skolerne og virksomhederne og løfte en vigtig fælles opgave – nemlig at styrke børns kompetencer og lyst til it, teknologi og naturvidenskab.

VELKOMMEN!